

**RADA
UNII EUROPEJSKIEJ**

**Bruksela, 17 lipca 2008 r. (25.07)
(OR. en)**

**11018/1/08
REV 1**

CONCL 2

PISMO PRZEWODNIE

Od : Prezydencja

Do: Delegacje

Dotyczy : **RADA EUROPEJSKA W BRUKSELI
19–20 CZERWCA 2008 R.**

KONKLUZJE PREZYDENCJI

Delegacje otrzymują w załączeniu zmienioną wersję konkluzji prezydencji z posiedzenia Rady Europejskiej w Brukseli (19–20 czerwca 2008 r.).

Obrady Rady Europejskiej zostały poprzedzone wystąpieniem przewodniczącego Parlamentu Europejskiego, Hansa-Gerta Pötteringa, po czym nastąpiła wymiana poglądów.

TRAKTAT Z LIZBONY

1. Rada Europejska przyjęła do wiadomości prace przygotowawcze prowadzone zgodnie z jej konkluzjami z grudnia 2007 roku.
2. Rada Europejska przyjęła do wiadomości wynik referendum w Irlandii w sprawie traktatu z Lizbony i omówiła sytuację na podstawie wstępnej oceny przedstawionej przez premiera Briana Cowena.
3. Rada Europejska zgodziła się, że potrzeba więcej czasu na przeanalizowanie sytuacji. Zauważyła, że rząd Irlandii będzie prowadził aktywne konsultacje zarówno na szczeblu wewnętrznym, jak i z innymi państwami członkowskimi, aby wspólnie zaproponować sposób dalszego postępowania.
4. Przypominając, że traktat z Lizbony ma na celu pomóc rozszerzonej Unii działać w sposób skuteczniejszy i bardziej demokratyczny, Rada Europejska zauważyła, że parlamenty dziewiętnastu państw członkowskich ratyfikowały traktat i że proces ratyfikacji jest kontynuowany w pozostałych krajach¹.
5. Rada Europejska zgodziła się na propozycję Irlandii, aby wrócić do tej sprawy na posiedzeniu w dniu 15 października 2008 r. w celu rozważenia sposobu dalszego postępowania. Podkreśliła, jak ważne jest, by w tym czasie nadal osiągać konkretne wyniki w różnych dziedzinach polityki o dużym znaczeniu dla obywateli.

¹ Rada Europejska przyjęła do wiadomości, że Republika Czeska nie może zakończyć procesu ratyfikacji, do czasu gdy Trybunał Konstytucyjny wyda pozytywną opinię na temat zgodności traktatu z Lizbony z Konstytucją Republiki Czeskiej.

WOLNOŚĆ, BEZPIECZEŃSTWO i SPRAWIEDLIWOŚĆ

6. Wzmocnienie UE jako przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości stanowi podstawowy priorytet z uwagi na dobro obywateli. Rada Europejska wzywa Parlament Europejski, Radę i Komisję do dołożenia wszelkich starań, aby przed końcem roku, lub jeżeli jest to stosowne, przed końcem obecnej kadencji, zapewnić szybkie przyjęcie istotnych wniosków prawodawczych wciąż rozpatrywanych w tej dziedzinie.
7. W grudniu ubiegłego roku Rada Europejska podkreśliła potrzebę odnowienia zobowiązania politycznego w celu opracowania kompleksowej europejskiej polityki migracyjnej. Od tego czasu poczyniono znaczne postępy, w szczególności w opracowywaniu zintegrowanej strategii zarządzania granicami i w poprawie współpracy z krajami trzecimi. W najbliższych miesiącach należy nasilić działania w tej dziedzinie, aby zapewnić większą skuteczność i spójność polityk migracyjnych. W tym kontekście Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje przedstawienie przez Komisję komunikatu pt. „Wspólna polityka imigracyjna dla Europy: zasady, działania i narzędzia” i oczekuje przyszłego wniosku dotyczącego paktu o imigracji i azylu, który ma przedstawić przyszła prezydencja francuska.
8. Rada Europejska podkreśla powiązania między migracją, zatrudnieniem i rozwojem oraz znaczenie, jakie ma zwalczanie głównych czynników powodujących nielegalną migrację. Wzywa Radę do zintensyfikowania prac w celu przyjęcia wniosków dotyczących: zezwolenia na wjazd obywateli krajów trzecich w celu podjęcia pracy w zawodzie wymagającym wysokich kwalifikacji, kar nakładanych na osoby zatrudniające nielegalnych imigrantów, a także procedury składania pojedynczego wniosku i wspólnego zbioru praw dla obywateli krajów trzecich.
9. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady z kwietnia 2008 roku w sprawie praktycznej współpracy w zakresie polityki azylowej oraz komunikat Komisji „Plan kierunków polityki w dziedzinie polityki azylowej, zintegrowane podejście do ochrony na obszarze całej UE”. Podkreśla potrzebę kontynuacji postępów w opracowywaniu przyszłego wspólnego europejskiego systemu azylowego, mając na uwadze jego utworzenie do 2010 roku.

10. Rada Europejska podkreśla znaczenie kontynuowania prac nad dalszym opracowywaniem zintegrowanej strategii zarządzania granicami; należy przy tym uwzględniać szczególne problemy niektórych państw członkowskich i propagować sprawiedliwy podział obowiązków. Należy osiągnąć szybkie postępy w kwestii przyszłego rozwoju FRONTEX-u, w tym drogą zwiększenia koordynacji operacyjnej. Należy wykorzystać nowoczesne technologie, aby poprawić zarządzanie granicami zewnętrznymi. Wzywa się Komisję do przedstawienia przed rozpoczęciem 2010 roku wniosków dotyczących systemu wjazdu/wyjazdu oraz systemu rejestrowania podróżnych. Rada Europejska spodziewa się przeprowadzenia stosownych badań i przygotowania ewentualnych wniosków prawodawczych dotyczących elektronicznego systemu zezwoleń na podróż oraz utworzenia europejskiego systemu nadzoru granic. Rada Europejska zwraca się do Komisji o przyspieszenie działań w tym zakresie i szybkie złożenie sprawozdania na temat osiągniętych postępów i ewentualnych dalszych kroków, z myślą o jak najszybszym opracowaniu i realizacji ogólnej strategii.
11. Rada Europejska ponownie potwierdza potrzebę prowadzenia skutecznej polityki w zakresie powrotów i readmisji. Z zadowoleniem przyjmuje osiągnięte postępy w pracach nad wnioskiem dotyczącym wspólnych norm w tej dziedzinie i uwypukla znaczenie pogłębienia współpracy w zakresie readmisji z krajami trzecimi, także przez wypełnienie obowiązków wynikających z obecnych instrumentów, podkreślając w związku z tym potrzebę pilnego zawarcia umów o readmisji ze wszystkimi głównymi krajami pochodzenia i tranzytu.
12. Zatwierdzając konkluzje Rady z 16 czerwca w sprawie wzmocnienia globalnego podejścia do kwestii migracji, Rada Europejska podkreśla znaczenie kontynuacji dialogu, partnerstwa i współpracy z krajami trzecimi w kwestiach dotyczących migracji – w sposób wyważony z geograficznego punktu widzenia. Należy dalej rozwijać globalne podejście, w szczególności przez rozwój konkretnych instrumentów, takich jak: misje migracyjne, platformy współpracy, partnerstwa na rzecz mobilności i profile migracyjne. W tym kontekście Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje rozpoczęcie działań w zakresie pilotażowych partnerstw z Republiką Zielonego Przylądka oraz Republiką Mołdowy na rzecz mobilności i spodziewa się otwarcia dialogu w sprawie takich partnerstw z Gruzją i Senegalem. Komisja jest proszona o ocenę pilotażowych partnerstw na rzecz mobilności i złożenie sprawozdania z wyników tej oceny najpóźniej w czerwcu 2009 roku.

13. Zauważając znaczne postępy osiągnięte w ostatnich miesiącach w realizacji strategii Unii Europejskiej w dziedzinie walki z terroryzmem, Rada Europejska podkreśla, że należy zwiększyć starania na rzecz walki z terroryzmem przy jednoczesnym pełnym poszanowaniu praworządności i praw człowieka. W związku z powyższym Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje nowy impuls, jaki Koordynator UE ds. Przeciwdziałania Terroryzmowi nadał realizacji strategii UE w dziedzinie walki z terroryzmem, przedstawiając swoje ostatnie sprawozdanie i zalecenia. Rada Europejska zwraca się do Komisji o jak najszybsze kontynuowanie prac nad zapobieganiem radykalizacji postaw i werbowaniu terrorystów. Współpracując z krajami trzecimi, Unia powinna również skutecznie przyczyniać się do zapobiegania werbowaniu terrorystów, w szczególności przez zapewnianie wsparcia technicznego w dziedzinach: edukacji, praw człowieka, praworządności, społeczeństwa obywatelskiego i sposobu rządzenia. Komisja jest proszona o skoncentrowanie działań szczególnie na krajach w regionie Afryki Północnej i Sahelu, a także Azji Południowej.
14. Dostęp właściwych organów państw członkowskich i agencji UE do odpowiednich informacji jest konieczny, by skutecznie zapobiegać terroryzmowi i poważnym przestępstwom. Rada Europejska podkreśla zatem potrzebę skoordynowanego i spójnego podejścia do realizacji zasady dostępności w celu skutecznego wykorzystania technologii i sieci informatycznych. Osiągnięto porozumienie w sprawie włączenia przepisów konwencji z Prüm dotyczących wymiany informacji do ram prawnych Unii, ale należy jeszcze przeanalizować dalsze inicjatywy usprawniające wymianę informacji, z należytym uwzględnieniem ochrony danych osobowych.
15. W marcu 2008 roku zakończono rozszerzenie strefy Schengen o dziewięć państw członkowskich, znosząc kontrole na wewnętrznych granicach powietrznych. Przyczynia się to do większej mobilności, pozostając jednocześnie bez wpływu na bezpieczeństwo obywateli UE. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje wejście w życie umowy ze Szwajcarią w sprawie włączenia jej we wprowadzanie w życie przepisów dorobku Schengen oraz podpisanie protokołu z Liechtensteinem. Rada Europejska wzywa państwa członkowskie i Komisję do ścisłej współpracy i przeznaczenia wystarczających środków, by zapewnić uruchomienie SIS II we wrześniu 2009 roku. Zwraca się do Komisji o przedstawienie ewentualnych rozwiązań w zakresie długoterminowego zarządzania wielkoskalowymi systemami informatycznymi w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości.

16. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę stopniowego utworzenia jednolitego unijnego portalu e-prawa do końca 2009 roku.
17. Przywołując konkluzje Rady Europejskiej z czerwca 2007 roku dotyczące ogólnego porozumienia na temat decyzji ramowej w sprawie zwalczania niektórych form rasizmu i ksenofobii, Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje pierwsze europejskie przesłuchanie w sprawie zbrodni reżimów totalitarnych i uznaje potrzebę kontynuowania tego procesu.
18. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje porozumienie osiągnięte w sprawie dyrektywy dotyczącej ochrony środowiska przez prawo karne oraz postępy poczynione w zakresie dyrektywy w sprawie zanieczyszczenia pochodzącego ze statków. Rada Europejska potwierdza znaczenie osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony środowiska w całej UE. Z zadowoleniem przyjmuje szybkie przyjęcie decyzji ramowej w celu zwiększenia praw procesowych w przypadku postępowania zaocznego, dzięki czemu wzmocnione zostały gwarancje procesowe w tej dziedzinie.
19. Należy kontynuować starania zmierzające do zacieśnienia współpracy sądowej w sprawach cywilnych, w tym w zakresie prawa rodzinnego, zważywszy na pozytywny wpływ, jaki współpraca ta może mieć na codzienne życie obywateli. Przyjęto – chociaż potrzebne są jeszcze dalsze prace – istotne akty prawne dotyczące mediacji w sprawach cywilnych i handlowych, prawa właściwego dla zobowiązań umownych i odpowiedzialności rodzicielskiej oraz ochrony dzieci. Rada Europejska wzywa zatem do przyjęcia przed końcem 2008 roku rozporządzenia w sprawie zobowiązań alimentacyjnych oraz do szybkiego znalezienia politycznego rozwiązania w zakresie rozporządzenia w sprawie jurysdykcji i prawa właściwego w sprawach małżeńskich. Wzywa się Komisję do przedstawienia przed końcem 2008 roku wniosku w sprawie dziedziczenia i testamentów.
20. Rada Europejska podkreśla potrzebę szybkich dalszych działań związanych z projektem, aby stworzyć wspólne ramy odniesienia dla europejskiego prawa zobowiązań.

21. Należy wzmocnić rolę Eurojustu i Europolu oraz pogłębić współpracę między tymi dwiema agencjami, aby zintensyfikować walkę z poważną przestępczością transgraniczną. Rada Europejska podkreśla znaczenie porozumienia osiągniętego na posiedzeniu Rady w kwietniu 2008 roku w sprawie decyzji ustanawiającej Europol oraz wzywa do szybkiego formalnego przyjęcia tej decyzji zgodnie z harmonogramem uzgodnionym w czerwcu 2007 roku. Rada Europejska zwraca się do Rady o szybkie zakończenie prac w celu formalnego przyjęcia przed końcem 2008 roku projektu decyzji Rady w sprawie wzmocnienia Eurojustu.
22. Rada Europejska podkreśla potrzebę zacieśnienia współpracy z krajami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi (szczególnie z Haską Konferencją Prawa Prywatnego Międzynarodowego, Radą Europy i Organizacją Narodów Zjednoczonych).
23. Rada Europejska zdecydowanie popiera cel polegający na jak najszybszym uczestnictwie wszystkich państw członkowskich UE w amerykańskim programie znoszenia wiz, aby zapewnić w pełni wzajemny ruch bezwizowy oraz równe traktowanie wszystkich obywateli UE tak, jak obecnie ma to miejsce w stosunku do obywateli USA wjeżdżających na terytorium państw członkowskich.
24. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje bieżące wysiłki zmierzające do wzmocnienia zdolności Unii do podejmowania działań w przypadku katastrof i podkreśla potrzebę opracowania skoordynowanego podejścia do zaradzania skutkom katastrof. Wzywa Radę, Komisję i państwa członkowskie do szybkich działań w tej dziedzinie.

**KONSEKWENCJE WYSOKICH CEN ŻYWNOŚCI I ROPY DLA KIERUNKÓW
POLITYKI**

25. Niedawny gwałtowny wzrost cen towarów budzi obawy, zarówno w UE, głównie jeśli chodzi o gospodarstwa domowe o niskich dochodach, jak i poza granicami UE, szczególnie w odniesieniu do krajów rozwijających się, które są importerami netto żywności lub ropy. Jest to wielowymiarowe zjawisko, na które składa się wiele istotnych przyczyn i skutków mających wpływ na wszystkie kierunki polityki UE. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje dwa komunikaty Komisji dotyczące tych kwestii.
26. W sektorze rolnictwa Unia podjęła już działania mające na celu złagodzenie presji na **ceny żywności** przez sprzedaż zapasów interwencyjnych, zmniejszenie refundacji wywozowych, zniesienie wymogu odłogowania w 2008 roku, zwiększenie kwot mlecznych i zawieszenie należności celnych przywozowych na zboża, zwiększając dzięki tym działaniom podaż i wpływając na stabilizację rynków rolnych.
27. Kolejne reformy wspólnej polityki rolnej (WPR) wzmocniły jej orientację rynkową, zmniejszyły liczbę środków zarządzania podażą i sprawiły, że rolnicy UE szybciej reagują na zmiany cen. Należy nadal wzmacniać orientację rynkową rolnictwa i dzięki temu umożliwiać rolnikom UE lepsze reagowanie na sygnały rynkowe, zapewniając przy tym uczciwą konkurencję, wspierając zrównoważone rolnictwo w całej UE i zapewniając odpowiednie dostawy żywności. W kontekście oceny funkcjonowania reformy WPR Rada rozważy również podjęcie dalszych działań zmierzających do znalezienia stosownego rozwiązania tych kwestii.
28. Należy dalej prowadzić prace w zakresie innowacji, badań i rozwoju produkcji rolnej, głównie w celu zwiększenia jej efektywności energetycznej, wzrostu wydajności oraz zwiększenia zdolności dostosowawczych w związku ze zmianami klimatu.
29. Kilka państw członkowskich wprowadza środki krótkoterminowe zmierzające do złagodzenia wpływu rosnących ostatnio cen żywności na gospodarstwa domowe o niskich dochodach. Środki te powinny być krótkoterminowe i mieć jasno sprecyzowany cel, tak by nie prowadzić do zakłóceń sygnałów cenowych oraz by unikać nadmiernego wpływu efektów drugiej rundy na płać i ceny.

30. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę Komisji zmierzającą do przeanalizowania kwestii restrykcyjnych regulacji w sektorze detalicznym w kontekście przeglądu jednolitego rynku. Rada Europejska przyjmuje również z zadowoleniem zamiar Komisji polegający na ścisłym monitorowaniu działań podejmowanych na rynkach finansowych powiązanych z towarami, w tym handlu o charakterze spekulacyjnym, i wpływu tych działań na zmiany cen, a także wszelkich konsekwencji dla kierunków polityki. Zwraca się do Komisji, aby złożyła zwrotne sprawozdanie w tej sprawie przed posiedzeniem Rady Europejskiej w grudniu 2008 roku i rozważyła zaproponowanie odpowiednich działań w zakresie polityki, w tym środków mających na celu poprawę przejrzystości rynku.
31. Powinno się zapewnić stabilność kierunków polityki w zakresie biopaliw, ustanawiając zrównoważone kryteria w odniesieniu do produkcji biopaliw pierwszej generacji oraz wspierając rozwój biopaliw drugiej generacji wytwarzanych z produktów ubocznych. Należy również w trybie pilnym ocenić ewentualne skutki dla wytwarzania produktów rolnych przeznaczonych na żywność i – w razie potrzeby – podjąć działania w celu zapobieżenia niedoborom. Powinno się również kontynuować ocenę środowiskowych i społecznych skutków produkcji i konsumpcji biopaliw, zarówno w UE, jak i poza nią. Rada Europejska podkreśla, jak ważne jest wspieranie koordynacji działań z partnerami międzynarodowymi UE w tym zakresie.
32. Wysokie ceny żywności szczególnie obciążają kraje rozwijające się. Mają one przemożny wpływ na sytuację ludności najbiedniejszych regionów na świecie i zagrażają postępom w zakresie wszystkich milenijnych celów rozwoju. Dlatego też niezbędne jest, by Unia Europejska podejmowała działania pod kątem pomocy rozwojowej i humanitarnej. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zamierza wystąpić z wnioskiem dotyczącym nowego funduszu wspierającego rolnictwo w krajach rozwijających się, ustanowionego w ramach obecnej perspektywy finansowej. Unia będzie przy tym ściśle współpracować z Organizacją Narodów Zjednoczonych i innymi organizacjami międzynarodowymi, a także z krajami partnerskimi w ramach ich wewnętrznych polityk i strategii.
33. UE już dostarcza znaczącą pomoc żywnościową i humanitarną wielu najbardziej potrzebującym regionom i zorganizuje środki służące finansowaniu – oprócz systemu pomocy żywnościowej – sieci bezpieczeństwa socjalnego wspierających ubogie i słabsze grupy społeczne.

34. W odpowiedzi na obecny kryzys żywnościowy UE będzie wspierać bardziej skoordynowane i długofalowe działania międzynarodowe, w szczególności na forum ONZ, międzynarodowych instytucji finansowych oraz w kontekście G8. UE z zadowoleniem przyjmuje zatem utworzenie przez Sekretarza Generalnego ONZ Grupy Zadaniowej Wysokiego Szczebla ds. Światowego Kryzysu Bezpieczeństwa Żywnościowego. UE jest zdecydowana wypełnić swoją rolę we wprowadzaniu w życie deklaracji uzgodnionej w dniu 5 czerwca 2008 r. w Rzymie na konferencji FAO wysokiego szczebla w sprawie światowego bezpieczeństwa żywnościowego.
35. UE będzie prowadzić z krajami trzecimi przejrzysty dialog polityczny, aby nakłonić je do odstąpienia od stosowania ograniczeń w eksporcie żywności i od zakazów eksportu. Zwróci także uwagę na tę kwestię na forum Światowej Organizacji Handlu i na innych stosownych forach międzynarodowych. Ponadto UE będzie nadal dążyć do osiągnięcia kompleksowego, ambitnego i wyważonego zamknięcia rundy dauhańskiej.
36. UE będzie wspierać zdecydowane działania w zakresie podaży towarów rolnych w krajach rozwijających się, w szczególności przez zapewnianie niezbędnych zasobów finansowych na środki produkcji rolnej oraz pomocy w wykorzystywaniu instrumentów zarządzania ryzykiem rynkowym. Znacznie zwiększy swoje wsparcie dla publicznych i prywatnych inwestycji w rolnictwie, a w szerszym zakresie będzie zachęcać kraje rozwijające się do opracowywania lepszych polityk rolnych, tak by w szczególności wspierać bezpieczeństwo żywnościowe i nasilić integrację regionalną. UE będzie poświęcać szczególną uwagę drobnym producentom rolnym i zwiększaniu efektywności energetycznej.
37. Rada Europejska wyraża swoje zaniepokojenie ciągłym wzrostem **cen ropy i gazu** oraz ich skutkami społecznymi i gospodarczymi. Można rozpatrzyć środki służące złagodzeniu wpływu wyższych cen ropy i gazu na uboższe grupy społeczne, powinny one jednak pozostać krótkoterminowe i mieć jasno sprecyzowany cel. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zamierza zaproponować środki krótkoterminowe mające na celu wsparcie długoterminowego procesu restrukturyzacji sektora rybołówstwa. Należy unikać zakłócających interwencji fiskalnych i w innych obszarach polityki, ponieważ uniemożliwiają one dokonywanie niezbędnych dostosowań przez podmioty gospodarcze. Rada Europejska zwraca się do przyszłej prezydencji, by we współpracy z Komisją przeanalizowała wykonalność i wpływ środków mających na celu złagodzenie skutków nagłych wzrostów cen ropy i gazu oraz przedstawiła stosowne sprawozdanie przed październikowym posiedzeniem Rady Europejskiej.

38. Dlatego też trzeba szybko przyjąć pakiet dotyczący zmian klimatu i energii, wiele jego elementów może pomóc załagodzić sytuację. Konieczne są dalsze starania, aby zwiększyć efektywność i oszczędność energetyczną, oraz aby zróżnicować dostawy energii do UE. W tym kontekście istotną rolę do odegrania mają w szczególności nowe technologie. Rada Europejska zwraca się do państw członkowskich, Komisji i Europejskiego Banku Inwestycyjnego o wsparcie środków mających na celu ułatwianie inwestycji gospodarstw domowych i przemysłu w efektywność energetyczną i wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, jak również korzystanie z paliw kopalnych w sposób bardziej przyjazny dla środowiska. Rada Europejska wzywa państwa członkowskie i Komisję do szybszej realizacji planu działania na 2006 rok w dziedzinie efektywności energetycznej i do rozważenia jego ewentualnej zmiany. Zauważa także, że Komisja wkrótce przedstawi wnioski dotyczące przeglądu dyrektyw w sprawie opodatkowania energii i w sprawie eurowiniet.
39. Należy także pilnie przeanalizować inne środki, zwłaszcza służące wspieraniu konkurencji na rynkach energii, wspieraniu modernizacji systemów transportowych, w tym opracowywania alternatywnych technologii, dotyczących m.in. samochodów elektrycznych, a także zwiększaniu przejrzystości rynków paliwowych, w tym w kwestii zasobów ropy. Należy pogłębić dialog – zarówno na szczeblu europejskim, jak i międzynarodowym – z przedsiębiorstwami i krajami będącymi producentami ropy i gazu oraz z krajami rozwijającymi się będącymi importerami tych surowców, aby zapewnić lepsze dostosowanie podaży do potrzeb rynku, a także polepszyć ramowe warunki dla inwestycji w poszukiwanie, produkcję, potencjał rafinacyjny i alternatywne źródła energii. W związku z powyższym Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje decyzję Arabii Saudyjskiej, aby 22 czerwca w miejscowości Dżudda zwołać posiedzenie krajów będących producentami i krajów będących konsumentami ropy.
40. Rada Europejska ze szczególnym zainteresowaniem przyjmuje do wiadomości zamiar Komisji polegający na monitorowaniu zmian cen żywności i ropy w Europie i na świecie oraz oczekuje na sprawozdanie Komisji w sprawie rozwoju wydarzeń, które zostanie przekazane przed posiedzeniem Rady Europejskiej w grudniu 2008 roku. Rada Europejska zachęca także Komisję do monitorowania zmian na innych rynkach powiązanych z towarami. Biorąc pod uwagę różnorodność sektorów polityki dotkniętych wysokimi cenami żywności i energii, Rada Europejska wzywa Radę ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych do ścisłego monitorowania prac prowadzonych w tym zakresie w stosownych składach Rady i do przygotowania sprawozdania na ten temat do października 2008 roku.

**ZAGADNIENIA GOSPODARCZE, SPOŁECZNE, ZDROWOTNE I ZWIĄZANE
Z OCHRONĄ ŚRODOWISKA**

41. Z okazji dziesięciolecia historycznej decyzji o wprowadzeniu euro oraz utworzenia Europejskiego Banku Centralnego, Rada Europejska z uznaniem przyjmuje nadzwyczajny sukces pierwszej dekady unii gospodarczej i walutowej. Sukces ten należy dalej rozwijać, aby stawić czoła gospodarczym wyzwaniom w przyszłości. Rada Europejska wzywa Radę do rozważenia, w jaki sposób poprawić wdrażanie gospodarczych ram UGW w kontekście komunikatu Komisji w sprawie „UGW@10”, aby zapewnić pełne wykorzystanie potencjału i korzyści płynących z jednej waluty.
42. Rada Europejska gratuluje Słowacji osiągnięcia konwergencji od czasu przystąpienia do UE, co wynika z racjonalnej polityki gospodarczej i finansowej, oraz z zadowoleniem przyjmuje spełnienie przez Słowację wszystkich zawartych w Traktacie kryteriów konwergencji. W tym kontekście Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje wniosek Komisji dotyczący przyjęcia euro przez Słowację 1 stycznia 2009 r.
43. Rada Europejska zauważa, że na międzynarodowych rynkach finansowych pojawiają się oznaki stabilizacji, ale ogólna sytuacja wciąż jest niepewna. Zaktualizowany kompleksowy plan działania, przyjęty w październiku ubiegłego roku w związku z zawirowaniami na rynkach finansowych, jest wdrażany zgodnie z planem i powinien zostać całkowicie zrealizowany przed końcem 2008 roku. Rada Europejska zwraca się do Rady o dalsze uważne monitorowanie sytuacji w tym zakresie.
44. UE jest zdecydowana utrzymać pozycję międzynarodowego lidera w działaniach związanych ze zmianami klimatu i energią. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje postępy w zakresie ambitnego, globalnego i kompleksowego porozumienia w sprawie zmian klimatu, osiągnięte podczas negocjacji w Bangkoku w kwietniu i w Bonn w czerwcu 2008 roku, a przewidujące podjęcie odpowiednich działań po roku 2012. Tempo negocjacji musi ulec przyspieszeniu, aby możliwe było zawarcie w Kopenhadze w 2009 roku porozumienia uwzględniającego limit wynoszący 2°C. W celu uzgodnienia stanowiska UE na wiosennym posiedzeniu Rady Europejskiej w 2009 roku Komisja jest proszona o przedstawienie kompleksowej strategii dotyczącej zwiększenia środków finansowych i napływu inwestycji przeznaczonych na łagodzenie skutków zmian klimatu i dostosowanie się do nich zgodnie z planem działania z Bali, która to strategia obejmuje mechanizmy opracowywania i rozwoju bezpiecznych i zrównoważonych technologii niskoemisyjnych oraz ich upowszechniania i transferu.

45. Aby zachować przywództwo i wiarygodność na arenie międzynarodowej, Unia Europejska musi szybko osiągnąć porozumienie w sprawie swojego pakietu dotyczącego klimatu i energii. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje zatem osiągnięte dotychczas postępy związane z różnymi wnioskami w pakiecie prawodawczym dotyczącym klimatu i energii i wzywa Radę do ścisłej współpracy z Parlamentem Europejskim, aby osiągnąć porozumienie zgodnie z zasadami i terminami, które Rada Europejska określiła na swoim posiedzeniu w marcu 2008 roku. Rada Europejska wzywa Komisję do jak najszybszego opracowania mechanizmu zachęcającego państwa członkowskie i prywatny sektor inwestycyjny, aby do roku 2015 zapewniły stworzenie i uruchomienie maksymalnie dwunastu komercyjnych elektrowni pokazowych wyposażonych w system wychwytywania i składowania dwutlenku węgla, co zostało uzgodnione przez Radę Europejską wiosną 2007 roku. W tym kontekście Rada Europejska potwierdza potrzebę stosowania – we wszystkich odnośnych sektorach gospodarki, m.in. w sektorze transportu – spójnych polityk i instrumentów wykorzystujących synergie w odniesieniu do energii i zmian klimatu.
46. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje osiągnięcie powszechnego porozumienia co do najważniejszych elementów pakietu prawodawczego dotyczącego wewnętrznego rynku energii, a zwłaszcza w kwestii skutecznego rozdzielenia działalności związanej z dostawą i produkcją od eksploatacji sieci w sektorze gazu i energii elektrycznej. Rada Europejska zachęca Radę i Parlament Europejski do osiągnięcia ostatecznego porozumienia w sprawie tego pakietu przed zakończeniem obecnej kadencji.
47. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje pozytywne wyniki 9. posiedzenia Konferencji Stron Konwencji o różnorodności biologicznej, jako podstawowy krok w kierunku osiągnięcia celu na rok 2010.
48. W związku z porozumieniem politycznym osiągniętym przez Radę w sprawie dyrektywy dotyczącej czasu pracy i dyrektywy dotyczącej warunków pracy pracowników tymczasowych, Rada Europejska wzywa Radę i Parlament Europejski do osiągnięcia zrównoważonego ostatecznego porozumienia w sprawie obu tych dyrektyw przed zakończeniem obecnej kadencji.

49. Rada Europejska oczekuje na wyniki przeprowadzonej przez Komisję oceny obecnych polityk i instrumentów, które mają na celu zwiększenie integracji ludności romskiej; oczekuje też na kolejną konferencję w tej sprawie, która ma odbyć się we wrześniu. Zachęca Radę do uwzględnienia powyższych faktów w trakcie analizy zmienionej agendy społecznej. Rada Europejska powróci do tej kwestii przed końcem roku.
50. Rada Europejska podkreśla znaczenie zniwelowania różnic dotyczących zdrowia i oczekiwanej długości życia pomiędzy poszczególnymi państwami członkowskimi i w samych państwach członkowskich, a także profilaktyki w zakresie głównych chronicznych chorób niezakaźnych. W związku z tym z zadowoleniem przyjmuje konkluzje Rady w sprawie ograniczenia obciążenia związanego z chorobą nowotworową, które mogą przyczynić się do osiągnięcia tych celów.
51. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje decyzję o utworzeniu Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT) w Budapeszcie. Pozwoli to na szybkie rozpoczęcie przez instytut działań mających na celu promowanie innowacji europejskich. W tym kontekście Rada Europejska przywołuje konkluzje przedstawicieli państw członkowskich, którzy spotkali się na szczepie szefów państw lub rządów w Brukseli 13 grudnia 2003 r., dające pierwszeństwo państwom nowo przystępującym w zakresie usytuowania siedzib przyszłych biur i agencji wspólnotowych. Siedziby przyszłych biur i agencji powinny być przede wszystkim usytuowane w państwach członkowskich, które przystąpiły do Unii w roku 2004 lub później; odpowiedni priorytet powinny mieć państwa członkowskie, na których terytorium nie znajduje się jeszcze żadne biuro ani agencja UE.

BAŁKANY ZACHODNIE

52. Rada Europejska potwierdza swoje pełne poparcie dla europejskiej perspektywy Bałkanów Zachodnich określonej w agendzie z Salonik i w deklaracji z Salzburga. Przywołując konkluzje z grudnia 2006 roku, Rada Europejska podkreśla, że dzięki znacznym postępom w reformach gospodarczych i politycznych oraz spełnieniu koniecznych warunków i wymogów, pozostali potencjalni kandydaci w regionie Bałkanów Zachodnich powinni osiągnąć status kraju kandydującego – zgodnie z osiągnięciami poszczególnych państw – z myślą o ostatecznym celu, jakim jest przystąpienie do UE. Perspektywa przystąpienia do UE jest kluczowa dla stabilności, pojednania i przyszłości regionu Bałkanów Zachodnich.
53. Droę krajów regionu Bałkanów Zachodnich do UE wyznaczać będzie nadal proces stabilizacji i stowarzyszenia. Postępy osiągnięte w tym zakresie w ostatnich latach, w szczególności dzięki zawarciu układów o stabilizacji i stowarzyszeniu, obecnie należy jeszcze wzmocnić.
54. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje znaczne postępy w ułatwianiu kontaktów między narodami poszczególnych krajów tego regionu. W tym kontekście Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje pomyślne rozpoczęcie dialogu z Serbią, Byłą Jugosłowiańską Republiką Macedonii, Czarnogorą, Albanią oraz Bośnią i Hercegowiną w sprawie liberalizacji reżimu wizowego, na podstawie planów działań zawierających jasne i realistyczne kryteria. Rada Europejska zatwierdza także deklarację w sprawie Bałkanów Zachodnich przedstawioną w załączniku.
55. Rada Europejska ponownie podkreśla znaczenie współpracy regionalnej i stosunków dobrosąsiedzkich. Z zadowoleniem przyjmuje przejście od paktu stabilności do Rady Współpracy Regionalnej i zachęca Bałkany Zachodnie do dalszego wzmocnienia odpowiedzialności regionalnej, co omówiono na ostatnim posiedzeniu ministrów w Sofii, które odbyło się w ramach procesu współpracy w Europie Południowo-Wschodniej, oraz na posiedzeniu na szczycie w miejscowości Pomorie.

56. Rada Europejska podkreśla, że do końca bieżącego roku możliwe jest podjęcie przez **Byłą Jugosłowiańską Republikę Macedonii** kolejnych kroków na drodze do przystąpienia do UE, o ile spełnione zostaną warunki określone w konkluzjach Rady Europejskiej z grudnia 2005 roku, polityczne kryteria kopenhaskie oraz kluczowe priorytety przewidziane w partnerstwie dla członkostwa z lutego 2008 roku. W tym kontekście Rada Europejska przyjmuje do wiadomości konkluzje Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych z 16 czerwca 2008 r. Nadal niezbędne są takie elementy jak zachowanie stosunków dobrosąsiedzkich, w tym wynegocjowane i możliwe do zaakceptowania przez wszystkie strony rozwiązanie dotyczące kwestii nazwy. UE z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie ze strony **Albanii**, by zapewnić warunki odpowiednie do przeprowadzenia wolnych, sprawiedliwych i demokratycznych wyborów, które muszą się odbyć w 2009 roku. Dalsze działania w zakresie zdolności instytucjonalnych administracji publicznej, walki z korupcją i przestępczością zorganizowaną oraz w zakresie zdolności instytucjonalnych systemu sądownictwa będą równie ważne. Rada Europejska przyjmuje do wiadomości dotychczasowe postępy **Czarnogóry** i zachęca ten kraj do skupienia dalszych działań na tworzeniu zdolności administracyjnych, prowadzeniu walki z korupcją i przestępczością zorganizowaną, wzmacnianiu instytucji oraz reformowaniu systemu sądownictwa zgodnie z konstytucją. Albania i Czarnogóra, aby przejść do następnego etapu w swoich stosunkach z UE, muszą przedstawić przekonujące dowody pomyślnej realizacji układu o stabilizacji i stowarzyszeniu. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje podpisanie ostatnio układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z **Bośnią i Hercegowiną**, co jest istotnym krokiem na drodze tego państwa do Unii Europejskiej. Bośnia i Hercegowina musi kontynuować terminowe wdrażanie procesu reform, zwłaszcza z myślą o osiągnięciu celów i spełnieniu warunków związanych z zastąpieniem Biura Wysokiego Przedstawiciela Specjalnym Przedstawicielem Unii Europejskiej (SPUE). Rada Europejska oczekuje na utworzenie w Belgradzie nowego rządu, który będzie wyraźnie dążył do przeprowadzenia reform niezbędnych w perspektywie przystąpienia do UE. Mając za podstawę niedawne podpisanie układu o stabilizacji i stowarzyszeniu z UE, **Serbia** może przyspieszyć postępy na drodze do UE, w tym do osiągnięcia statusu kraju kandydującego, gdy tylko spełnione zostaną wszystkie niezbędne warunki, zgodnie z konkluzjami Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych z dnia 29 kwietnia 2008 r. Przywołując konkluzje Rady Europejskiej z grudnia 2007 roku i konkluzje Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych z 18 lutego 2008 r., Unia Europejska wciąż zdecydowana jest pełnić przewodnią rolę w zapewnianiu stabilności w **Kosowie**, również dzięki misji EULEX Kosowo, SPUE i zasileniu międzynarodowego biura cywilnego w ramach zapewnienia międzynarodowej obecności. UE z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie SG ONZ w sprawie Misji Tymczasowej Administracji Organizacji Narodów Zjednoczonych w Kosowie (UNMIK) i, zgodnie z treścią tego sprawozdania, zamierza SG ONZ, aby dokonać rekonfiguracji międzynarodowej obecności cywilnej w Kosowie.

Ułatwiłoby to rozmieszczenie misji EULEX KOSOWO na terenie całego Kosowa i umożliwiło zwiększenie operacyjnej roli UE w obszarze praworządności. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje również przywiązanie Kosowa do zasad demokracji i równości wszystkich jego obywateli, ochrony mniejszości serbskiej i innych mniejszości, ochrony dziedzictwa religijnego i kulturowego oraz obecności międzynarodowej. Rada Europejska wyraża swoje poparcie dla zbliżającej się konferencji darczyńców i zachęca darczyńców dwustronnych i wielostronnych do zadeklarowania pomocy. UE przypomina, że pragnie wspomagać rozwój gospodarczy i polityczny Kosowa, jasno określając drogę ku integracji europejskiej, zgodnie z europejską perspektywą tego regionu.

STOSUNKI ZEWNĘTRZNE

Milenijne cele rozwoju

57. Rok 2008 powinien być punktem zwrotnym, jeśli chodzi o wzmożenie zbiorowych wysiłków na rzecz likwidacji ubóstwa w kontekście trwałego rozwoju, tak by do 2015 roku wszystkie milenijne cele rozwoju udało się zrealizować na całym świecie. Biorąc pod uwagę postępy dokonane w pewnych państwach i obszarach, Rada Europejska jest przekonana, że wszystkie milenijne cele rozwoju wciąż można osiągnąć we wszystkich regionach świata, o ile do 2015 roku zostaną pilnie podjęte, a następnie konsekwentnie prowadzone, skoordynowane działania. Wyraża jednak głębokie zaniepokojenie tendencją panującą w wielu państwach i regionach, zwłaszcza w Afryce Subsaharyjskiej, jeśli chodzi o realizację milenijnych celów rozwoju.
58. UE nadal odgrywać będzie przewodnią rolę jako największy światowy darczyńca i dołoży wszelkich niezbędnych starań, aby zadbać o ambitne i aktywne działania przed następującymi kluczowymi spotkaniami, które odbędą się w drugiej połowie tego roku, w ich trakcie i po nich: III Forum wysokiego szczebla w sprawie skuteczności pomocy (Akra, 2–4 września), spotkanie wysokiego szczebla na forum ONZ poświęcone milenijnym celom rozwoju (Nowy Jork, 25 września) i międzynarodowa konferencja dotycząca finansowania rozwoju (Ad-Dauha, 29 listopada–2 grudnia).

59. Rada Europejska w pełni zatwierdza konkluzje Rady z maja 2008 roku, które przewidują zdecydowane wspólne działanie UE w odpowiedzi na globalne wyzwanie w zakresie rozwoju. W szczególności mając na uwadze osiągnięcie wszystkich milenijnych celów rozwoju, UE zdecydowanie potwierdza swoje zobowiązanie polegające na tym, by poziom wspólnej oficjalnej pomocy rozwojowej osiągnął 0,56% DNB do roku 2010 i 0,7% DNB do roku 2015, zgodnie z konkluzjami Rady z maja 2005 roku, konkluzjami Rady Europejskiej z czerwca 2005 roku oraz z Konsensusem europejskim w sprawie rozwoju. Dzięki tym zobowiązaniom roczna kwota oficjalnej pomocy rozwojowej udzielanej przez UE w 2010 roku powinna podwoić się i osiągnąć wysokość ponad 66 miliardów EUR. Co najmniej połowa tej wspólnej zwiększonej kwoty zostanie przeznaczona dla Afryki. Zachęca się państwa członkowskie, aby określiły orientacyjne harmonogramy przedstawiające, w jaki sposób zamierzają osiągnąć uzgodnione cele w zakresie oficjalnej pomocy rozwojowej.
60. UE podejmie radykalne reformy mające na celu poprawę skuteczności pomocy w oparciu o pełną realizację Deklaracji paryskiej z 2005 roku w sprawie skuteczności pomocy oraz o Unijny kodeks postępowania z 2007 roku w sprawie komplementarności i podziału pracy w ramach polityki na rzecz rozwoju.
61. UE będzie nadal zwiększać spójność polityki na rzecz rozwoju w dwunastu dziedzinach określonych w 2005 roku, czuwając przy tym, by zasady tej spójności były częścią międzynarodowego planu działań na rzecz milenijnych celów rozwoju i skuteczności pomocy.
62. UE w pełni zrealizuje strategię UE z 2007 roku dotyczącą pomocy na rzecz wymiany handlowej, dążąc do osiągnięcia wspólnego celu, jakim jest przeznaczanie do roku 2010 kwoty 2 miliardów EUR rocznie na pomoc związaną z handlem (1 mld EUR od państw członkowskich i 1 mld EUR od Wspólnoty Europejskiej); będzie również dążyć do zwiększenia poziomu ogólnej pomocy na rzecz wymiany handlowej, stosownie do wzrostu poziomu ogólnej oficjalnej pomocy rozwojowej. Około 50% zwiększonej wspólnej kwoty pomocy związanej z handlem udzielanej przez UE będzie dostępne dla krajów AKP.
63. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje plan działania UE w zakresie milenijnych celów rozwoju. UE proponuje krajom, z którymi prowadzi partnerską współpracę na rzecz rozwoju, by również stosowały ten plan działania, który określa, w granicach czasowych, konkretne etapy i działania w kontekście rozwoju sprzyjającego ograniczaniu ubóstwa i wzrostowi w kluczowych obszarach, takich jak: ograniczanie ubóstwa i głodu, edukacja, zdrowie, środowisko, równouprawnienie kobiet i mężczyzn oraz upodmiotowienie kobiet, gospodarka wodna, rolnictwo, sektor prywatny i infrastruktura; działania te przyczynią się do zapewnienia osiągnięcia milenijnych celów rozwoju do 2015 roku.

64. UE jest zdecydowana zapewnić skuteczne wspólne działania w odpowiedzi na nowe wyzwania związane z rozwojem, wynikające w szczególności ze zmian klimatu i wysokich cen żywności. W odniesieniu do zmian klimatu UE jest zdecydowana pomagać, w stosownych przypadkach, krajom rozwijającym się, zwłaszcza najuboższym krajom rozwijającym się, które są najbardziej narażone na skutki zmian klimatu, w osiągnięciu trwałego rozwoju gospodarczego i dostosowywaniu się do zmian klimatu, zgodnie z osiągniętym na Bali porozumieniem w sprawie rozpoczęcia negocjacji, których celem jest wypracowanie w roku 2009 w Kopenhadze globalnego porozumienia w sprawie zmian klimatu. Będzie pracować nad skutecznym wdrożeniem sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatu z 2007 roku i przeanalizuje możliwości uruchomienia nowych zasobów finansowych, aby zaradzić zmianom klimatu i ograniczać ich niekorzystny wpływ. W tym kontekście prace UE będą prowadzone m.in. na podstawie wniosku Komisji dotyczącego światowego mechanizmu finansowania.

Proces barceloński: Unia dla Śródziemnomorza

65. Region Morza Śródziemnego jest obszarem o olbrzymim znaczeniu strategicznym dla Unii Europejskiej pod względem politycznym, gospodarczym i społecznym. Proces barceloński od 1995 roku jest kluczowym elementem stosunków euro-śródziemnomorskich i umożliwia zdecydowane propagowanie współpracy wielostronnej i dwustronnej. Korzystając z poprzednich sukcesów i umacniając je, inicjatywa „Proces barceloński: Unia dla Śródziemnomorza” nada nowy impuls stosunkom Unii z regionem Morza Śródziemnego. Będzie uzupełnieniem obecnych stosunków dwustronnych, które będą nadal prowadzone w ramach dotychczasowych polityk.
66. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje komunikat Komisji z 20 maja 2008 r., a w szczególności propozycje wzmocnienia wymiaru politycznego i instytucjonalnego stosunków UE z partnerami z regionu Morza Śródziemnego poprzez nadanie nowej dynamiki politycznej, zwłaszcza organizowanie co dwa lata szczytów, jak również propozycje dotyczące zwiększenia współodpowiedzialności za partnerstwo wraz z ustanowieniem współprzewodnictwa, przy uwzględnieniu stosownych postanowień Traktatów.
67. Na tej podstawie UE przeprowadzi konieczne konsultacje z wszystkimi członkami partnerstwa euro-śródziemnomorskiego, z myślą o przygotowaniu wspólnej deklaracji, która zostanie przyjęta 13 lipca 2008 r. w Paryżu w trakcie szczytu na rzecz regionu Morza Śródziemnego.

Partnerstwo wschodnie

68. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje propozycje rozwijania wymiaru wschodniego europejskiej polityki sąsiedztwa, która obierze sobie za cel wzmocnienie polityki UE – w formie dwustronnej i wielostronnej – wobec partnerów wschodnich uczestniczących w europejskiej polityce sąsiedztwa.
69. Rada Europejska zgadza się, że potrzebne jest dalsze propagowanie współpracy regionalnej wśród wschodnich sąsiadów UE oraz współpracy między UE a regionem, jak również współpracy dwustronnej między UE a każdym z tych krajów, na podstawie zróżnicowania i podejścia indywidualnego, z poszanowaniem jednolitych i spójnych ram europejskiej polityki sąsiedztwa. Ponadto taka współpraca powinna przynieść wartość dodaną i uzupełniać już istniejącą i planowaną wielostronną współpracę związaną z europejską polityką sąsiedztwa i w jej ramach, zwłaszcza synergii czarnomorską i wymiar północny.
70. Zgodnie z powyższym Rada Europejska zachęca Komisję, aby dalej prowadziła prace i przedstawiła Radzie wiosną 2009 roku wniosek dotyczący zasad funkcjonowania partnerstwa wschodniego, na podstawie odpowiednich inicjatyw.

Inne kwestie

71. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje zachęcające postępy w realizacji unijnej strategii nowego partnerstwa z Azją Środkową, przyjętej w czerwcu 2007 roku. Oczekuje dalszego umocnienia partnerstwa Unii z Azją Środkową.

72. Rada Europejska jest wciąż głęboko zaniepokojona sytuacją w Zimbabwe i ponownie podkreśla, że nadchodząca druga tura wyborów prezydenckich 27 czerwca musi być przeprowadzona w sposób pokojowy, wolny i sprawiedliwy, zgodnie z międzynarodowymi normami i standardami. Dotychczasowa przemoc, zastraszanie i działania podejmowane przeciwko organizacjom pozarządowym zmierzające do zawieszenia pomocy i wstrzymania międzynarodowego dostępu do obszarów wiejskich wzmagają obawy społeczeństwa Zimbabwe i wspólnoty międzynarodowej co do warunków, na jakich zostaną przeprowadzone wybory o kluczowym znaczeniu dla przyszłości Zimbabwe. Unia Europejska ubolewa, że jej propozycja zapewnienia obecności obserwatorów została odrzucona. Niezwykle ważne jest, aby zwyczajni obywatele Zimbabwe wzięli udział w wyborach i aby oddane głosy były liczone szybko i w sposób przejrzysty, zgodnie z zasadami i standardami Południowoafrykańskiej Wspólnoty Rozwoju (SADC). Obywatele Zimbabwe powinni mieć możliwość swobodnego wyboru swojej przyszłości, która otworzy drogę ku stabilności politycznej kraju. Druga tura wyborów prezydenckich przeprowadzona w sposób wolny i sprawiedliwy ma kluczowe znaczenie dla rozwiązania obecnego kryzysu. Rada Europejska wzywa Południowoafrykańską Wspólnotę Rozwoju (SADC) i Unię Afrykańską, aby jak najszybciej rozmieściły znaczną liczbę obserwatorów wyborów i by dopilnowały, by obserwatorzy ci byli ciągle obecni aż do zakończenia procesu wyborczego i oficjalnego ogłoszenia wyników. Rada Europejska ponownie wyraża swoją gotowość do podjęcia dodatkowych środków przeciwko osobom odpowiedzialnym za przemoc. UE nadal jest gotowa wspierać i ponownie nawiązać stosunki z demokratycznym, działającym zgodnie z prawem i proreformatorskim rządem Zimbabwe.
73. Rada Europejska przyjęła do wiadomości dyskusje dotyczące sytuacji w Sudanie przeprowadzone na forum Rady ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych w dniu 16 czerwca. Jest głęboko zaniepokojona brakiem współpracy władz sudańskich z Międzynarodowym Trybunałem Karnym (MTK) i wzywa rząd Sudanu do konstruktywnej współpracy z MTK, UE i wspólnotą międzynarodową. Rada Europejska wezwała Radę ds. Ogólnych i Stosunków Zewnętrznych do kontynuacji uważnej obserwacji rozwoju sytuacji w Sudanie i do rozważenia dodatkowych środków w przypadku braku pełnej współpracy z ONZ i innymi instytucjami, w tym MTK.

74. Unia Europejska wyraża głębokie zaniepokojenie sytuacją ludności w Birmie/Związku Myanmar po przejściu cyklonu Nargis. Z zadowoleniem przyjmuje wysiłki ONZ i ASEAN-u, dzięki którym coraz większa część pomocy mogła dotrzeć do 2,4 mln ludzi, którzy ucierpieli z powodu cyklonu, wzywa jednak władze Birmy/Związku Myanmar do zniesienia wszystkich pozostałych ograniczeń w rozdzielaniu pomocy międzynarodowej. Rada Europejska podkreśla, że podczas gdy bezpośrednim priorytetem jest niesienie pomocy humanitarnej, silniejsza niż kiedykolwiek jest potrzeba rzeczywistego przejścia do ustroju demokratycznego w Birmie/Związku Myanmar. Głęboko ubolewa nad decyzją władz Birmy/Związku Myanmar o odnowieniu aresztu domowego Daw Aung San Suu Kyi i ponownie wzywa do uwolnienia wszystkich więźniów politycznych. Rada Europejska żałuje, że sposób przeprowadzenia referendum nie przyczynił się do obejmującego wszystkie strony przejrzystego procesu pojednania narodowego, co jest jedyną drogą do dobrobytu i stabilności w Birmie/Związku Myanmar. Rada Europejska wzywa władze do dopilnowania, aby zapowiedziane na 2010 rok wybory zostały przygotowane i przeprowadzone w sposób, który przyczyni się do wiarygodnego przekształcenia obecnego ustroju w ustrój demokratyczny przy pełnym zaangażowaniu wszystkich zainteresowanych stron. W związku z powyższym Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje osobiste zaangażowanie Sekretarza Generalnego ONZ i podkreśla, że w pełni popiera jego misję dobrych usług.
75. Rada Europejska z zadowoleniem przyjmuje deklarację z Limy wydaną podczas ostatniego szczytu UE - Ameryka Łacińska i Karaiby oraz wzywa do podjęcia koniecznych wysiłków, aby do roku 2009 doprowadzić do końca negocjacje subregionalne.
76. Rada Europejska zatwierdza sprawozdanie prezydencji w sprawie europejskiej polityki bezpieczeństwa i obrony (EPBiO), łącznie z zakresem obowiązków nadchodzącej prezydencji. Rada Europejska zatwierdza również sprawozdanie roczne z działalności UE w zakresie zapobiegania konfliktom; kolejne prezydencje zachęca się do korzystania z dotychczasowych znacznych postępów tak, aby Unia stała się bardziej spójna, sprawna i aktywna w tej dziedzinie.

77. Rada Europejska potwierdza, że propagowanie i ochrona praw dziecka, zwłaszcza dzieci dotkniętych konfliktami zbrojnymi, jest jednym z priorytetów działań zewnętrznych UE. Rada Europejska wzywa Komisję i państwa członkowskie do dalszego zapewniania spójności, komplementarności i koordynacji polityk i programów w zakresie praw człowieka, bezpieczeństwa i rozwoju, aby zająć się krótko-, średnio- i długoterminowym wpływem konfliktów zbrojnych na dzieci w sposób efektywny, trwały i wszechstronny.
78. Rada Europejska docenia wysiłki propagujące Europejski Rok Dialogu Międzykulturowego. W tym kontekście uznaje wartość współpracy kulturalnej i dialogu międzykulturowego jako integralnej części wszystkich odnośnych polityk zewnętrznych, zgodnie z zaleceniami konferencji pt. „Nowe paradygmaty, nowe modele i kultura w stosunkach zewnętrznych UE” i pracami prowadzonymi w ramach Sojuszu Cywilizacji. Rada Europejska podkreśla znaczenie współpracy kulturalnej – prowadzonej na podstawie dialogu ze społeczeństwem obywatelskim – w zajmowaniu się procesami i wyzwaniem natury politycznej oraz w propagowaniu kontaktów między narodami i w pielęgnowaniu stosunków dobrosąsiedzkich.
-

DEKLARACJA W SPRAWIE BAŁKANÓW ZACHODNICH

Podjęto wiele działań, by europejska perspektywa Bałkanów Zachodnich stała się bardziej realna i zauważalna dla społeczności tego regionu. W odniesieniu do komunikatu Komisji pt. „Bałkany Zachodnie: wzmocnienie perspektywy europejskiej” Rada Europejska podkreśla znaczenie następujących trzech dziedzin:

1) Rozszerzanie polityk wspólnotowych na Bałkany Zachodnie i zacieśnianie współpracy regionalnej

Aby pogłębić bieżącą współpracę pomiędzy UE a regionem Bałkanów Zachodnich, przed którym otwarta jest perspektywa europejska, oraz zacieśnić współpracę regionalną, Rada Europejska:

- wzywa do podejmowania działań w celu zachęcenia krajów regionu Bałkanów Zachodnich do uczestnictwa w **programach i agencjach wspólnotowych**;
- oczekuje rozpoczęcia negocjacji w celu ustanowienia **traktatu o wspólnocie transportowej z Bałkanami Zachodnimi** oraz ich szybkiego zakończenia;
- uznaje znaczenie skutecznego wdrożenia **wspólnoty energetycznej** w Europie Południowo-Wschodniej;
- podkreśla znaczenie **współpracy i reform w przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości**, korzystając z doświadczeń UE w zwalczaniu przestępczości zorganizowanej i terroryzmu oraz zaleca, by Centrum SECI (Inicjatywa Współpracy Państw Europy Południowo-Wschodniej) znajdujące się w Bukareszcie, koordynowało przygotowanie pierwszej oceny zagrożenia przestępczością zorganizowaną w Europie Południowo-Wschodniej;
- uznaje znaczenie propagowania **współpracy sądowej w sprawach cywilnych i handlowych**;
- z zadowoleniem przyjmuje poczynione postępy w zakresie włączania Bałkanów Zachodnich do wspólnotowego mechanizmu **ochrony ludności** i zwraca uwagę na zamiar Komisji Europejskiej dotyczący dalszego zacieśniania współpracy, także dzięki zapoczątkowaniu inicjatywy na rzecz zmniejszenia ryzyka wystąpienia klęsk żywiołowych;
- zauważa, jak ważne jest przejście od paktu stabilności do **Rady Współpracy Regionalnej** oraz jak istotna jest współpraca podejmowana w ramach **Środkowoeuropejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu** oraz wyraża pełne poparcie dla takich form współpracy, w którą zaangażowane są kraje danego regionu;

2) Ułatwianie kontaktów między narodami i rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Propagowanie kontaktów między narodami Bałkanów Zachodnich a UE ma ogromne znaczenie, ponieważ ułatwia lepsze wzajemne zrozumienie i pojednanie oraz promuje zasady, na których opiera się UE. Dlatego też Rada Europejska:

- z zadowoleniem przyjmuje pomyślnie rozpoczęcie dialogu w sprawie **liberalizacji reżimu wizowego**, zgodnie z pkt 54 konkluzji Rady Europejskiej;
- popiera zamiar Komisji dotyczący zwiększenia liczby **stypendiów** dla studentów z krajów Bałkanów Zachodnich przyznawanych w ramach programu Erasmus Mundus;
- uznaje znaczenie **platformy koordynacyjnej ds. badań na Bałkanach Zachodnich**. Wzywa do dalszej współpracy w dziedzinie nauki i badań;
- popiera utworzenie nowego instrumentu w ramach instrumentu pomocy przedakcesyjnej (IPA) w celu wspierania rozwoju **społeczeństwa obywatelskiego** i dialogu na Bałkanach Zachodnich, przy jednoczesnym pogłębianiu partnerstwa i zacieśnianiu kontaktów ze społeczeństwem obywatelskim państw UE.

3) Rozwój gospodarczy i społeczny oraz umacnianie dobrych rządów

UE będzie nadal ściśle współpracować z krajami Bałkanów Zachodnich, aby nasilić rozwój społeczno-gospodarczy i umacniać dobre rządy oraz będzie wspierać dalsze postępy i reformy w tym regionie. Mając na uwadze powyższy cel, Rada Europejska:

- z zadowoleniem przyjmuje inicjatywę utworzenia do roku 2010 szeroko zakrojonych **ram inwestycyjnych dla Bałkanów Zachodnich**. Wzywa do sprawnej realizacji celów wymienionych w konkluzjach Rady ECOFIN z 14 maja 2008 r.;
- docenia dotychczasowe działania **Regionalnej Szkoły Administracji Publicznej (ReSPA)** i wzywa do przekształcenia jej w pełnoprawną szkołę;
- uznaje zasadniczy **wkład współpracy kulturalnej** w propagowanie wartości europejskich i dialogu międzykulturowego na Bałkanach Zachodnich, dzięki czemu umacnia się demokrację, pojednanie i poszanowanie praw człowieka.
